

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

-----oo0oo-----

PHẠM VĂN ƠN

**ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG
SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI
KHÍ HẬU TOÀN CẦU**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ

TP. HỒ CHÍ MINH - NĂM 2014

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

-----oo0oo-----

PHẠM VĂN ƠN

ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG
SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI
KHÍ HẬU TOÀN CẦU

LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Chuyên ngành: Tài chính - Ngân hàng

Mã số: 62 34 02 01

Người hướng dẫn khoa học 1: TS. Hồ Diệu

Người hướng dẫn khoa học 2: PGS TS. Trương Đông Lộc

TP. HỒ CHÍ MINH - NĂM 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi tên là: Phạm Văn Ôn

Sinh ngày 17 tháng 01 năm 1971 - tại: Huyện Bình Đại, tỉnh Bến Tre

Quê quán: Huyện Bình Đại, tỉnh Bến Tre

Hiện công tác tại: Ngân hàng Đầu tư và Phát triển tỉnh Tiền Giang

Là nghiên cứu sinh khóa: XVI của Trường Đại học Ngân hàng TP. Hồ Chí Minh. Mã số học viên 010116110009.

Cam đoan đề tài: **ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU TOÀN CẦU.**

Chuyên ngành: Tài chính - Ngân hàng

Mã số: 62. 34. 02. 01

Người hướng dẫn khoa học 1: TS. Hồ Diệu

Người hướng dẫn khoa học 2: PGS TS. Trương Đông Lộc

Luận văn được thực hiện tại Trường Đại học Ngân hàng TP. Hồ Chí Minh.

Luận văn này chưa từng được trình nộp để lấy học vị tiến sĩ tại bất cứ một trường đại học nào. Luận văn này là công trình nghiên cứu riêng của tác giả, kết quả nghiên cứu là trung thực, trong đó không có các nội dung đã được công bố trước đây hoặc các nội dung do người khác thực hiện ngoại trừ các trích dẫn được dẫn nguồn đầy đủ trong luận văn.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về lời cam đoan danh dự của tác giả.

Ngày ..... tháng ..... năm.....

Phạm Văn Ôn

Mục lục

LỜI MỞ ĐẦU	xii
1. Tính cấp thiết và lý do nghiên cứu luận án	xii
2. Tổng quan các nghiên cứu có liên quan.....	xiii
3. Mục tiêu nghiên cứu.....	xvii
4. Phạm vi nghiên cứu.....	xvii
5. Phương pháp nghiên cứu.....	xvii
6. Những điểm mới của luận án	xviii
7. Những hạn chế và hướng nghiên cứu tiếp theo.....	xix
8. Kết cấu của luận án	xix
 CHƯƠNG 1	 1
CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU TOÀN CẦU	 1
1.1 TÁC ĐỘNG CỦA BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU ĐẾN PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP	 1
1.1.1 Biến đổi khí hậu	1
1.1.2 Tác động của biến đổi khí hậu đến phát triển nông nghiệp	2
1.2 VỐN ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP.....	6
1.2.1 Khái niệm, đặc điểm và các loại vốn đầu tư phát triển nông nghiệp.....	6
1.2.1.1 Khái niệm vốn đầu tư phát triển nông nghiệp	6
1.2.1.2 Đặc điểm của vốn đầu tư phát triển nông nghiệp.....	6
1.2.1.3 Các loại vốn đầu tư phát triển nông nghiệp.....	6
1.2.1.4 Cơ chế phối hợp các loại vốn đầu tư phát triển nông nghiệp	7
1.2.2 Mối quan hệ giữa nhu cầu đầu tư của cộng đồng và các yếu tố địa phương	 10
1.2.2.1 Tiếp thị địa phương và thành phần của nó.....	10
1.2.2.2 Các yếu tố địa phương và cộng đồng	15
1.2.3 Khái niệm về lòng trung thành, giá trị, sự thỏa mãn của khách hàng và các chi phí chuyển đổi.....	 16
1.2.3.1 Lòng trung thành của khách hàng	16
1.2.3.2 Giá trị khách hàng.....	16

1.2.3.3 Sự thỏa mãn của khách hàng	17
1.2.3.4 Các chi phí chuyển đổi	17
1.3 NHỮNG BÀI HỌC KINH NGHIỆM CỦA MỘT SỐ NƯỚC VỀ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU	18
1.3.1 Kinh nghiệm của một số nước về đầu tư phát triển nông nghiệp trong quan hệ với biến đổi khí hậu	18
1.3.1.1 Hà Lan	18
1.3.1.2 Úc.....	21
1.3.1.3 Nhật Bản	23
1.3.1.4 Trung Quốc.....	24
1.3.1.5 Thái Lan.....	25
1.3.1.6 Hàn Quốc	26
1.3.2 Bài học về đầu tư phát triển nông nghiệp trong điều kiện biến đổi khí hậu toàn cầu	27
1.4 KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	28
CHƯƠNG 2	30
THỰC TRẠNG ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU TOÀN CẦU.....	30
2.1 TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU.....	30
2.1.1 Vị trí địa lý đồng bằng sông Cửu Long	30
2.1.2 Cơ sở hạ tầng đồng bằng sông Cửu Long.....	31
2.1.3 Dân số và lao động đồng bằng sông Cửu Long.....	35
2.1.4 Tình hình phát triển nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long	38
2.1.5 Ảnh hưởng của biến đổi khí hậu đối với sự phát triển nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long	44
2.1.5.1 Biến đổi khí hậu ảnh hưởng đến môi trường và hệ sinh thái phục vụ sản xuất nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long	44
2.1.5.2 Biến đổi khí hậu ảnh hưởng đến cơ sở hạ tầng kỹ thuật phục vụ sản xuất nông nghiệp	48

2.2 THỰC TRẠNG ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU	49
2.2.1 Đầu tư của Nhà nước	50
2.2.2 Vốn ODA	51
2.2.3 Vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI)	53
2.2.4 Vốn của định chế tài chính trung gian (ngân hàng)	54
2.2.5 Vốn của doanh nghiệp nông nghiệp trong nước và người nông dân	55
2.2.6 Thực trạng ứng phó với biến đổi khí hậu tại các địa phương vùng đồng bằng sông Cửu Long	55
2.3 ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG ĐẦU TƯ ĐỐI VỚI PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU	66
2.3.1 Những thành tựu đạt được trong đầu tư phát triển nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long trong điều kiện biến đổi khí hậu toàn cầu	66
2.3.2 Những tồn tại, nguyên nhân trong đầu tư phát triển nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long trong điều kiện biến đổi khí hậu toàn cầu	70
2.4 KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	73
CHƯƠNG 3	74
KHẢO SÁT NHU CẦU ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU	74
3.1 SỰ CẦN THIẾT KHẢO SÁT NHU CẦU ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU	74
3.2 KHẢO SÁT NHU CẦU ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU	75
3.2.1 Các yếu tố địa phương liên quan đến nhu cầu đầu tư phát triển nông nghiệp trong điều kiện biến đổi khí hậu	75
3.2.2 Khảo sát nhu cầu đầu tư của doanh nghiệp nông nghiệp tại đồng bằng sông Cửu Long trong điều kiện biến đổi khí hậu	78
3.2.3 Khảo sát nhận thức của người nông dân khi nuôi trồng trong điều kiện biến đổi khí hậu	107
3.2.4 Hàm ý cho nghiên cứu và ứng dụng	109

3.3 KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	110
CHƯƠNG 4	111
GIẢI PHÁP ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU TOÀN CẦU.....	111
4.1 KHẢ NĂNG ỨNG PHÓ VÀ XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU TÍNH ĐẾN NĂM 2020	111
4.1.1 Khả năng ứng phó với biến đổi khí hậu.....	111
4.1.2 Xu hướng phát triển nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long trong điều kiện biến đổi khí hậu tính đến năm 2020	116
4.2 QUAN ĐIỂM VỀ ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU TOÀN CẦU	117
4.2.1 Quan điểm về đầu tư phát triển nông nghiệp.....	117
4.2.2 Định hướng phát triển nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long	118
4.2.2.1 Định hướng tổng quát phát triển nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long.....	118
4.2.2.2 Định hướng phát triển nông nghiệp vùng đồng bằng sông Cửu Long đến năm 2020.....	119
4.3 HỆ THỐNG GIẢI PHÁP ĐẦU TƯ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG TRONG ĐIỀU KIỆN BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU.....	120
4.3.1 Quy hoạch tổng thể phát triển nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long trong điều kiện biến đổi khí hậu đến năm 2050.....	120
4.3.2 Nhóm giải pháp phát triển nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long trong điều kiện biến đổi khí hậu toàn cầu	127
4.3.2.1 Giải pháp đầu tư cơ sở hạ tầng phục vụ cho phát triển nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long trong điều kiện biến đổi khí hậu toàn cầu.....	127
4.3.2.2 Giải pháp đầu tư cho các vùng chuyên canh	131
4.3.2.3 Thu hút vốn đầu tư nước ngoài phát triển ngành nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long.....	133
4.3.2.4 Phát triển thị trường tài chính hỗ trợ cho ngành nông nghiệp đồng bằng sông Cửu Long.....	134

4.3.2.5 Giải pháp trọng tâm của đầu tư phát triển nông nghiệp trong điều kiện biến đổi khí hậu	136
4.4 MỘT SỐ ĐỀ XUẤT KIẾN NGHỊ.....	140
4.4.1 Đối với Chính phủ.....	140
4.4.2 Đối với các cơ quan của Chính phủ	143
4.4.2.1 Ngân hàng Nhà nước Việt Nam	143
4.4.2.2 Bộ Tài nguyên và Môi trường	143
4.4.2.3 Bộ Kế hoạch và Đầu tư.....	144
4.4.2.4 Bộ Tài chính	144
4.4.3 Đối với Ủy ban nhân dân các tỉnh thuộc vùng đồng bằng sông Cửu Long	144
4.5 KẾT LUẬN CHƯƠNG 4.....	146
9. KẾT LUẬN.....	147
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	149

DANH MỤC BẢNG

TT	THỨ TỰ BẢNG	TÊN BẢNG	TRANG
1	Bảng 2.1	Dự báo 10 tỉnh bị ảnh hưởng nhiều nhất theo kịch bản nước biển dâng 1m theo tiêu chí mức ngập và tỷ trọng ngập	46
2	Bảng 3.1	Thang đo cơ sở hạ tầng đầu tư	87
3	Bảng 3.2	Thang đo chế độ, chính sách, dịch vụ đầu tư và kinh doanh	88
4	Bảng 3.3	Thang đo môi trường sống và làm việc	89
5	Bảng 3.4	Thang đo nhu cầu đầu tư của doanh nghiệp	90
6	Bảng 3.5	Phân tích Cronbach's Alpha cho các biến độc lập và biến phụ thuộc	90
7	Bảng 3.6	Kết quả EFA thang đo cơ sở hạ tầng đầu tư	93
8	Bảng 3.7	Kết quả EFA thang đo chính sách, dịch vụ đầu tư	95
9	Bảng 3.8	Kết quả EFA thang đo môi trường sống và làm việc	96
10	Bảng 3.9	Kết quả EFA thang đo nhu cầu đầu tư của doanh nghiệp	98
11	Bảng 3.10	Ký hiệu các biến nghiên cứu	100
12	Bảng 3.11	Tổng kết mô hình hồi quy	101
13	Bảng 3.12	Các hệ số hồi quy	102

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

TT	THỨ TỰ BIỂU ĐỒ	TÊN BIỂU ĐỒ	TRANG
1	Biểu 2.1	Phân bố dân số đồng bằng sông Cửu Long so với cả nước năm 2012	36
2	Biểu 2.2	Tỷ trọng học vấn tại đồng bằng sông Cửu Long tại điều tra năm 2012	37
3	Biểu 2.3	Phân bố lao động theo ngành tại đồng bằng sông Cửu Long tại điều tra năm 2013	38
4	Biểu 2.4	Cơ cấu GDP vùng đồng bằng sông Cửu Long giai đoạn 2007 - 2013	39
5	Biểu 2.5	Giá trị sản xuất nông nghiệp giai đoạn 2007 - 2013 theo giá so sánh năm 1994	39
6	Biểu 2.6	Giá trị sản xuất lâm nghiệp giai đoạn 2007 - 2013 theo giá so sánh năm 1994	40
7	Biểu 2.7	Giá trị sản xuất thủy sản giai đoạn 2007 - 2013 theo giá so sánh năm 1994	41
8	Biểu 2.8	Diện tích nuôi trồng thủy sản giai đoạn 2007 - 2013	41
9	Biểu 2.9	Sản lượng thủy sản nuôi trồng giai đoạn 2007 - 2013	42
10	Biểu 2.10	Sản lượng thủy sản khai thác giai đoạn 2007 - 2013	42
11	Biểu 2.11	Diện tích lúa cả năm giai đoạn 2007 - 2013	43
12	Biểu 2.12	Sản lượng lúa cả năm giai đoạn 2007 - 2013	43
13	Biểu 2.13	Tổng vốn đầu tư khu vực Nhà nước giai đoạn 2007 - 2012	50
14	Biểu 2.14	Tỷ trọng phân bổ vốn đầu tư tại vùng đồng	51